

دانشگاهها، موسسات پژوهشی و پژوهشگران پراستادتر بر کشور بر اساس عملکرد، شاخص‌های کیفی

۱۰ ساله در ESI و ISC معرفی شدند.

سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام(ISC) گفت: کسب مرجعیت علم و فناوری در جهان، اولین، بلند آسراستگاه کلان علم و فناوری ابلاتی توسط مقام معظم رهبری است. با یک نگاه اهری، مرجعیت علم و فناوری بهترین هدف برای تبدیل علم به ثروت و قدرت است. هر چند نهضت جنبش علمی در طی چند سال گذشته در کشور شکل گرفته، اما مسیر دشواری تا دستیابی به مرجعیت علم و فناوری جهان وجود دارد. دهقانی اظهار کرد: دستیابی به مرجعیت علم و فناوری جهان بدون زرفنگری و برنامه‌ریزی، ناممکن و دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی کشور بایستی در حوزه دیپلماسی علم و فناوری و اثرگذاری اقتصادی گام‌های اساسی بردارند. دانشگاههای کشور نشان داده‌اند که توان علمی بسیار بالایی برخوردار هستند. در این گزارش آخرین فهرست دانشگاه‌های برتر کشور در حوزه موثرترین دانشگاه‌های پر استناد برتر دنیا و لیست بروز شده پژوهشگران پر استناد کشور در پایگاه بین‌المللی کلاریوت آنتلیکس و نیز پژوهشگران پر استناد برتر کشور در رشته‌های مختلف حوزه موضوعی علوم انسانی، علوم اجتماعی و هنر در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

پژوهشگران پر استناد برتر کشور مستخرج از (ESI)

دهقانی در ادامه گفت: نخبگان علمی مهمترین عامل رشد و توسعه نظام‌های علمی هستند، از همین‌رو شناسایی آن‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار است. کشورهای پیشرفته برای جذب نخبگان علمی از سرتاسر دنیا برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری کرده و این امر باعث می‌شود تا این کشورها به بزرگ‌ترین مقصد برای مهاجرت نخبگان علمی دنیا تبدیل شوند. نخبگان در کشور درصد برتر دنیا، ۱۴ درصد از کل علم دنیا را تولید و همین گروه ۲۴ درصد از کل استنادهای دنیا را دریافت می‌کنند. پایگاه پلاگیداران علم ای.اس‌آی (ESI) فهرست پژوهشگران یک درصد برتر دنیا را فراهم آورده‌است، هر چند مبتنی بر اصول علم سنجی می‌توان تا پژوهشگران ۲۰ درصد برتر دنیا را در زمره نخبگان برتر علمی دنیا قرار داد. در واقع بر اساس آمار موجود محققان ۲۰ درصد برتر دنیا ۶۶درصد از علم دنیا را تولید کرده و همچنین ۵۵ درصد از استنادهای دنیا را دریافت می‌کنند.

وی در ادامه گفت: معیار انتخاب پژوهشگران بر تعداد استنادهای صورت گرفته به تولیدات آنها است. بر همین اساس پژوهشگرانی که توانسته‌اند بر اساس تحقیقات خود به بالاترین سطح اعتبار بین‌المللی

(ISC) ارایه شده است.

دانشگاه‌های پر استناد برتر کشور

سرپرست ISC گفت: پایگاه شاخص‌های اساسی علم (ESI) متعلق به شرکت کلاریویت آنتلیکس (ISI) آخرین فهرست موسسات یک درصد برتر دنیا که بیشترین تعداد استنادها را در طول ۱۰ سال گذشته دریافت کرده‌اند را منتشر و بطور مداوم به روزرسانی می‌کند. این دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در سطح علم از لحاظ تعداد استنادهای دریافتی در مجموع موسسات یک درصد برتر قرار گرفته‌اند. استنادها در دنیای علم بیابنگر کیفیت تولیدات علمی هستند. بنابراین علت افزایش تعداد این مراکز، افزایش کیفیت تحقیقات کشور است. رشد کیفیت تولیدات علمی یکی از مهمترین عوامل دستیابی به مرجعیت علمی به عنوان اولین بند در سیاست‌های کلان علم و فناوری ابلاغی توسط مقام معظم رهبری است.

وی افزود: در سال ۱۳۹۴ بررسی پایگاه شاخص‌های اساسی علم نشان داد که ۲۰ دانشگاه و مرکز پژوهشی از جمهوری اسلامی ایران در جمع دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های یک درصد برتر قرار گرفتند. در سال ۱۳۹۵ با رشد کیفیت تولیدات علم در کشور تعداد دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور به ۲۵ مورد افزایش یافت. تعداد مراکز یک درصد برتر کشور در بهمن ۱۳۹۶ به ۵۲ مورد افزایش یافت. برای انتخاب موثرترین دانشگاه‌ها، تمام دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی دنیا بر حسب میزان اثرگذاری آن‌ها مشخص و مرتب‌سازی شده و در گام بعد یک درصد برتر آنها که دارای بیشترین میزان اثرگذاری بوده‌اند، انتخاب معرفی می‌شوند. مایه مباحث است که در آخرین بروز رسانی انجام شده در آذر ۹۸ تعداد ۶۵ دانشگاه و موسسه تحقیقاتی از کشور جمهوری اسلامی ایران در میان یک درصد دانشگاه‌های برتر جهان که دارای بیشترین میزان اثرگذاری بوده‌اند، مشاهده می‌شود.

در بین دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور ۲۷ دانشگاه جامع، ۲۲ دانشگاه علوم پزشکی، ۱۱ دانشگاه صنعتی و ۵ مرکز تحقیقاتی در جمع موثرترین‌های دنیا قرار گرفتند.

مرحله کشوری هشتمین دوره مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران با حضور معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی، مدیرکل فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، مشاور امور جوانان معاون اول رئیس‌جمهور و ۱۲ تن مناظره‌کننده افتتاح شد.

به نقل از سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی؛ معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی در این مراسم با بیان اینکه ضمن تبریک به ۱۲ گروه حاضر در مرحله کشوری، این مسابقات، گفت: تداوم هشت دوره مناظرات نشان می‌هد، معاونت فرهنگی به این موضوع اهتمام دارد.

وی افزود: گفت‌وگو یکی از ارکان اساسی برای

توسعه فرهنگ دانشگاه‌ها است، امیدواریم هم خاطرات خوبی داشته باشید و هم رفاقت‌های خوبی در جریان این مناظرات برای همه شرکت‌کنندگان به وجود بیایید.

ردامه رئیس‌سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی با بیان اینکه نزدیک ۱۰ ماه است که این سازمان و تیم‌های حاضر در این مناظرات به صورت رسمی در حال تلاش هستند، گفت: از ۲۵۸ نفر حاضر در مراحل مختلف استانی، منطقه‌ای، ۱۲ تیم برای مسابقات کشوری برگزیده شده‌اند.

نامبرده حضور چهارم و دهم هشتم مسابقات ملی مناظره دانست و گفت: طی سال‌های گذشته یک مدل

پژوهشگران پر استناد برتر کشور مستخرج از (ESI)

دهقانی در ادامه گفت: نخبگان علمی مهمترین عامل رشد و توسعه نظام‌های علمی هستند، از همین‌رو شناسایی آن‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار است. کشورهای پیشرفته برای جذب نخبگان علمی از سرتاسر دنیا برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری کرده و این امر باعث می‌شود تا این کشورها به بزرگ‌ترین مقصد برای مهاجرت نخبگان علمی دنیا تبدیل شوند. نخبگان در کشور درصد برتر دنیا، ۱۴ درصد از کل علم دنیا را تولید و همین گروه ۲۴ درصد از کل استنادهای دنیا را دریافت می‌کنند. پایگاه پلاگیداران علم ای.اس‌آی (ESI) فهرست پژوهشگران یک درصد برتر دنیا را فراهم آورده‌است، هر چند مبتنی بر اصول علم سنجی می‌توان تا پژوهشگران ۲۰ درصد برتر دنیا را در زمره نخبگان برتر علمی دنیا قرار داد. در واقع بر اساس آمار موجود محققان ۲۰ درصد برتر دنیا ۶۶درصد از علم دنیا را تولید کرده و همچنین ۵۵ درصد از استنادهای دنیا را دریافت می‌کنند.

وی در ادامه گفت: معیار انتخاب پژوهشگران بر تعداد استنادهای صورت گرفته به تولیدات آنها است. بر همین اساس پژوهشگرانی که توانسته‌اند بر اساس تحقیقات خود به بالاترین سطح اعتبار بین‌المللی دست یابند، در دسته پژوهشگران یک درصد و ۲۰ درصد برتر دنیا قرار می‌گیرند. پلاگیداران علم ای.اس‌آی نویسندگان را برحسب دامنه قابلیت علمی‌شان در رشته‌های موضوعی ۲۲ گانه قرار می‌دهد. به این منظور نتایج قابلیت پژوهشگران در ۱۰ سال اخیر در محاسبات لحاظ می‌گردد. نویسندگان در هر رشته برحسب تعداد استنادهایی که دریافت کرده‌اند مرتب‌سازی و سپس یک درصد برتر نویسندگان به عنوان نخبگان علمی در نظر گرفته می‌شوند.

سرپرست ISC گفت: فهرست فراهم‌آوری شده توسط پلاگیداران علم ای.اس‌آی بدون اشکال نیست، زیرا هر نویسنده برحسب حرف اول نام و نام کامل خانوادگی هویت‌بخشی می‌شود. به عنوان مثال، یک نام می‌تواند به چندین نفر اطلاق شود و همچنین نام یک فرد می‌تواند با املاهای مختلفی نگارش شده باشد. این دو مسئله در پلاگیداران علم ای.اس‌آی به دلیل هزینه بالای پردازش اطلاعات نادیده گرفته شده است.

سهم حوزه‌های موضوعی از پژوهشگران پر استناد برتر کشور

دهقانی گفت: پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) بر روی هر نام شناسایی شده در پلاگیداران علم ای.اس‌آی (ESI) پردازش‌های مختلفی را انجام داده و بدین ترتیب به طور تقریبی فهرست کاملی از نخبگان علمی کشور را تهیه کرده و بر این اساس ۲۵۴نفر در زمره پژوهشگران پر استناد یک درصد برتر دنیا قرار گرفته‌اند. بر اساس آمار بدست آمده، توزیع پژوهشگران در رشته‌های مختلف یکسان نیست. به طوری که ۴۳ درصد این پژوهشگران متعلق به حوزه مهندسی هستند. بعد از حوزه مهندسی، حوزه شیمی دارای بیشترین تعداد پژوهسگر برتر است که شامل ۱۴ درصد آن‌ها می‌شود. به لحاظ سهم حاصل از نخبگان، پژوهشگران حوزه پزشکی بالینی در جایگاه سوم قرار داشته و ۱۲ درصد پژوهشگران تأثیرگذار علمی کشور متعلق به این حوزه هستند. پژوهشگران حوزه علوم کشاورزی نیز با ۱۱ درصد در رتبه چهارم قرار دارند. سهم حوزه دارونمائی و مسم‌شناسی ۸ درصد پژوهسگر برتر و دو مایی پژوهشگران برتر مربوط به ۱۴ حوزه علوم کامپیوتر، علم

دانشگاه

Daneshgah@Kayhan.ir

مواد، ریاضیات، علوم اجتماعی، فیزیک، زیست‌شناسی و بیوشیمی، محیط‌زیست/بوم‌شناسی، زیست‌شناسی مولکولی و ژنتیک، ایمنی شناسی، علم اعصاب و روان، علوم گیاهی و جانوری، زمین‌شناسی، روانپزشکی/روانشناسی و میکروبی‌شناسی هستند.
سهم دانشگاه‌ها از پژوهشگران برتر کشور در ESI
سرپرست ISC گفت: از مجموع پژوهشگران برتر، ۴۵ درصد متعلق به دانشگاه جامع، ۲۶ درصد مربوط به دانشگاه‌های صنعتی، ۲۵ درصد مربوط به دانشگاه‌های علوم پزشکی و بقیه مربوط به مراکز تحقیقاتی کشور است. تعداد پژوهشگران برتر و تأثیرگذار شناسایی شده در هر دانشگاه در جدول مشخص شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه تهران، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه‌های صنعتی شریف و صنعتی اصفهان به ترتیب دارای بیشترین تعداد پژوهشگر پر استناد برتر هستند.

در بین دانشگاه‌های جامع، دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، تبریز و شیراز دارای بیشترین تعداد پژوهشگر برتر هستند. از میان دانشگاه‌های صنعتی، بیشترین تعداد پژوهسگر تأثیرگذار به ترتیب در دانشگاه‌های صنعتی امیر کبیر، علم و صنعت ایران و صنعتی اصفهان

درصد خوداستنادی یک نویسنده» مورد بررسی قرار گرفتند. این شاخص‌ها با داده‌های کلان جهانی تطبیق داده شده و مقادیر نرمال برای هر شاخص استخراج شد. سپس، عملکرد پژوهشی و استنادی هر نویسنده بر مبنای این شاخص‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد که ۲۹۲ نفر از مجموع ۲۵۴ پژوهسگر شناسایی شده دارای رفتار استنادی نرمال هستند. از طرفی، ۲۳ نفر از این پژوهشگران عضو گروه‌های بزرگ همکاری‌های علمی هستند و نوعاً به دلیل تعداد زیاد مقالات و استنادهای ناشی از مقالات جمعی مورد تحلیل قرار نگرفتند. نتیجه اینکه برای استخراج پژوهشگران پر استناد برتر لازم است سایر سنجه‌ها برای جلوگیری از آسیب‌های ناشی از کمی‌گرایی در شاخص استناد مورد توجه مدیران ذی‌ربط قرار گیرد.

پژوهشگران پر استناد برتر کشور در حوزه علوم انسانی، اجتماعی و هنر

دهقانی افزود: پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) برای هر نام شناسایی شده در پلاگیداران علم ای.اس‌آی (پایگاه داده ISC) پردازش‌های مختلفی را انجام داده و بدین ترتیب به طور تقریبی فهرست کاملی از نخبگان علمی کشور را در حوزه موضوعی علوم انسانی، علوم اجتماعی و هنر و معماری تهیه کرده و بر این اساس ۷۸ نفر در زمره پژوهشگران پر استناد یک درصد برتر

کوشور قرار گرفته‌اند.
وی ادامه داد: به این منظور بر روی نام‌های شناسایی شده در پلاگیداران علم ای.اس‌آی سه شاخص نسبت تعداد کل استنادات به تعداد مقاله استنادکننده، متوسط خود استنادی هر مقاله و درصد خوداستنادی در نظر گرفته شده است که کسب حداقل دو امتیاز از سه شاخص الزامی بوده است. بر اساس آمار به دست آمده، در مجموع از ۱۲ رشته مختلف علوم انسانی، اجتماعی و هنر و معماری ۷۸ پژوهشگر پر استناد برتر حداقل امتیاز لازم را کسب کردند. البته سهم رشته‌های مختلف در پژوهشگران پر استناد یکسان نبوده و پابلی از تعداد کل استنادها و نیز تعداد پژوهشگران هر رشته است. بیشترین سهم و تعداد پژوهشگر پر استناد به ترتیب در رشته‌های مدیریت، علوم تربیتی، اقتصاد مالی، علوم اجتماعی، ادبیات، روانشناسی و جغرافیا بوده است.

همان‌طور که گفته شد توزیع پژوهشگران در رشته‌های مختلف این حوزه علوم انسانی و اجتماعی و هنر یکسان نیست. به طوری که ۱۴ درصد این پژوهشگران متعلق به رشته مدیریت هستند. بعد از رشته مدیریت، رشته‌های علوم تربیتی و اقتصاد و مالی هر کدام با سهم ۱۳ درصد دارای بیشترین تعداد پژوهشگر است. به لحاظ سهم حاصل از نخبگان، پژوهشگران رشته علوم اجتماعی در جایگاه چهارم قرار داشته و ۱۱ درصد پژوهشگران تأثیرگذار علمی کشور متعلق به این رشته هستند. سهم رشته‌های ادبیات و زبان‌ها، روانشناسی و جغرافیا هر کدام ۱۰ درصد پژوهسگر پر استناد برتر و مابقی پژوهشگران برتر مربوط به پنج رشته تربیت بدنی، علوم سیاسی، حسابداری و کتابداری و هنر و معماری است.

دهقانی در انتها افزود: در بین دانشگاه‌های کشور، دانشگاه تهران با ۲۳ نفر، دانشگاه تربیت مدرس با ۱۴ نفر، دانشگاه علامه طباطبایی با ۸ نفر، دانشگاه شیراز با ۵ نفر، دانشگاه‌های اصفهان و تبریز هر کدام با ۴ نفر، دانشگاه‌های شهید بهشتی و محقق اردبیلی هر کدام با ۳ نفر، دانشگاه‌های بوعلی سینا و فردوسی شهید هر کدام با ۲ نفر دارای بیشترین تعداد استناد هستند. از ۱۲ رشته مختلف علوم انسانی، اجتماعی و هنر و معماری بوده‌اند.

احساس می‌شود، این است که مشکلات و مسائل پیرامون دانشگاه باید در کنش و اندیشه دانشجویان ایران گیرد.

وی با بیان اینکه دانشگاه‌ها یک زیست جهان خلق و پویا بوده که در آن زیست دانشجویی شکل می‌گیرد، گفت: نقطه افتراق دانشجو و دانشگاه از غیر خود آنجایی شکل می‌گیرد که نگاهی از جنس بلوغ عقلانی و تکامل شخصیتی و فرافتن از ظواهر اجتماعی در ذهن و ضمیر دانشجویان شکل می‌گیرد و دانشجویان بر اساس کنش‌های مختلف اجتماعی، علمی و سیاسی که در دانشگاه دارد واجد دریافت فرهنگ، حیات سیاسی و اجتماعی جدید می‌شود و بر اساس آن می‌تواند در فعالیت‌های مختلف سیاسی و دولتی طی طریق کند.

مدیرکل فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یادآور شد: مردم و جامعه نیز نسبت به نقش استنادی رضی بوده و از کنش مسئولان آنها محاسباتی انجام می‌کنند.

وی با بیان اینکه حمایت جهاد دانشگاهی از توسعه فرهنگی در فضای دانشگاه حیات از نخگی است، گفت: جهاد دانشگاهی باید فضایی را فراهم آورد تا از این تپه‌های توانمند استفاده کرده و دانش آنها را در جامعه انتقال دهند.

گفتندی است، در پایان این مراسم نیز دانشجویان حاضر در این جلسه به گفت‌وگو و پرسش و پاسخ با مدیرکل فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم و مشاور امور جوانان معاون اول رئیس‌جمهور پرداختند.

عالی مشغول به تحصیل هستند.

براساس آمارى که دفتر گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در اختیار عموم قرار داد، بررسی آماری تعداد مصوبات این سال در مقطع کارشناسی ارشد حاکی از آن است که در سال ۹۳ تعداد هزار و ۳۷۷ رشته محل، در سال ۱۳۹۴ تعداد هزار و ۴۳۹ رشته محل، در سال ۱۳۹۵ تعداد سه هزار و ۶۲۰ رشته محل، در سال ۱۳۹۶ تعداد ۶۶۸ رشته محل، در سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۳۷ رشته محل و در ۶ ماه نخست سال جاری تعداد ۲۰۳ رشته محل برای مقطع کارشناسی ارشد صادر شده است.

سازمان سنسج آموزش کشور چند سالی است در دو مرحله، ثبت‌نام داوطلبان در کنکور کارشناسی ارشد را فعال می‌کند. با پایان یافتن مهلت ثبت‌نام در وقت در کنکور کارشناسی ارشد ۹۹ یک فروردین هم ۹۹ فراهم می‌سازد که به نظر می‌رسد نباید انتظار صفر بالای متقاضیان را داشت.

گفتندی است، در طول حاضر تعداد سه میلیون و ۶۱۶ هزار و ۱۱۴ دانشجوی در مقاطع مختلف تحصیلی دانشگاه‌ها حضور دارند.

دانشگاه تهران و دانشگاه تربیت مدرس هر کدام با ۲ نفر، در حوزه ریاضیات دانشگاه صنعتی امیرکبیر با ۴ نفر، در حوزه علوم اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۸ نفر، در حوزه محیط زیست/بوم‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۲ نفر، در حوزه فیزیک پژوهشگاه دانش‌بنیادی با ۶ نفر، در حوزه دارونمائی و سم‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۱۰ نفر، در حوزه پزشکی بالینی دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۱۸ نفر، در حوزه ایمنی‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۲ نفر، در حوزه علم اعصاب و روان دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۳ نفر، در حوزه میکروبی‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۲ نفر دارای بیشترین تعداد پژوهشگران برتر هستند.

تحلیل علم‌سنجی و معرفی پژوهشگران پراستناد یک درصد برتر

سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام گفت: هر سنجه یا مجموعه از شاخص‌ها بیانگر نوع متفاوتی از عملکرد و دستاورد پژوهشی است. تنها رویکرد منطقی برای تفسیر چنین فهرستی از پژوهشگران برتر این است که روش‌شناسی مورد استفاده برای کسب نتایج و داده‌ها و علت استفاده از روش مورد نظر به طور کامل درک شود. استنادها تنها یکی از مقیاس‌های مورد استفاده

معرفی دانشگاه‌ها و پژوهشگران پُراستناد برتر ۱۰ سال اخیر کشور

صفحه ۸

چهارشنبه ۴ دی ۱۳۹۸

۲۸ ربیع الثانی ۱۴۴۱ - شماره ۲۲۳۶۴

چرا دانشجویان از فعالیت‌های انجمن‌های علمی استقبال نمی‌کنند؟

در جریان دانشجویی یکی از عرصه‌هایی که می‌تواند قشر زیادی از دانشجویان را به خود جذب کند و جدا از هیاهوهای سیاسی به ترویج و توسعه علمی کشور کمک کند، انجمن‌های علمی هستند. انجمن‌هایی که امروزه به علت مشکلات عدیده‌ای که دارند بافت و عدم استقبال دانشجویان در فعالیت خود رو به‌رو شده‌اند.

از ۱۶ آذر ۱۳۳۲ که خاستگاه جریان‌سازی جنبش دانشجویی محسوب می‌شود، تاکنون این جریان نقش مؤثری تُوأم با فراز و فرود در تاریخ تحولات ایران داشته است. کنشگری دانشجویان با مبارزات علیه استبداد پهلوی به‌خصوص در دهه ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۵ آغاز شد.

پس از انقلاب نیز به‌عنوان بدنه دانشگاهی تصمیم‌گیر در مسائل حساس نقش ایفا کردند. اداره مسئولیت‌های مهم دولتی و حکومتی، اداره جنگ و تسخیر لانه جاسوسی از جمله موفقیت‌های جنبش دانشجویی می‌شود.

بعد از جنگ با روی کار آمدن دولت‌های متعدد نیز با مطالبه‌گری‌ها در عرصه‌های مختلف نقش مؤثری در تحولات اجتماعی-سیاسی کشور داشته‌اند به‌طوری‌که جنبش دانشجویی تنها کنتشگر بود بلکه به‌عنوان بازیگری قدرتمند در مدالات شناخته‌شده است که نمود آن در جریان‌سازی و اتخاذ مواضع صریح در برهه‌های حساس کشور است.

اما یکی از عرصه‌های جنبش دانشجویی که می‌توانند جایز از سیاسی‌کاری‌های دانشجویان، در پویایی علم ایران و زمینه‌سازی سندها برای توسعه علوم نقش مؤثری داشته باشند انجمن‌های علمی دانشجویی هستند. به‌طور کلی تشکیل انجمن‌های علمی در دانشگاه‌ها و مراکز آکادمیک دارای سابقه‌ای بس طولانی است و می‌توان آن را هم‌زاد تأسیس دانشگاه‌ها شمرد. در کشور ما نیز انجمن‌های علمی از قبل از دهه چهل فعالیت خویش را آغاز نموده‌اند. البته شمار این انجمن‌ها در حوزه علوم انسانی اندک بوده؛ اما در دهه‌های اخیر در این رشته‌ها نیز شاهد شکل‌گیری بیشتر انجمن‌ها هستیم. امروز در این حوزه نیز تعداد زیادی انجم وجود دارد. در کشورهای پیشرفته انجمن‌های علمی یک نوع سازمان شناخته شده است که به‌صورت جدی روی آنها سرمایه‌گذاری می‌شود؛ چراکه یکی از مهم‌ترین کانون‌های علمی و تأثیرگذار بر تولید علم و روند فعالیت‌های علمی محسوب می‌شوند.

اهمیت انجمن‌های علمی در سند نقشه جامع علمی کشور

ساختار سند نقشه جامع علمی کشور متشکل از ۱۳ راهبرد کلان و راهبردها و اقدامات ملی متناسب با آن راهبرد کلان است. چهارمین راهبرد کلان سند نقشه جامع علمی کشور این‌گونه بیان شده است: «هدایت‌کردن مدیریت دانش و ابتاتی مدیریت جامعه بر اخلاق و دانش بر اساس الگوهای ایرانی اسلامی در نهادهای علمی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی». در راهبردهای ملی چهارمین راهبرد کلان این سند نیز به نقش انجمن‌ها و جمعیت‌ها اشاره شده و آمده است: «ساماندهی و تقویت انجمن‌ها و جمعیت‌های علمی به‌منظور ایفای نقش مرجعیت علمی و ارتقای مشارکت در تصمیم‌سازی‌ها و توسعه، ترویج و انتشار علم و فناوری.» پس قانون کلان انجمن‌ها و جمعیت‌های علمی را از این‌جمله می‌شمارد که تحت ارتقای مشارکت در تصمیم‌سازی‌ها شده و در انتشار و ترویج علم و فناوری نیز کمک شایانی می‌توانند بکنند که در نهایت به اصلی‌ترین هدف سند نقشه جامع علمی کشور که همانا دست یافتن به مرجعیت علمی است را محقق سازند.

چرا از برنام‌ها استقبال نمی‌شود؟

با این‌حال انجمن‌های علمی دانشجویی به‌خصوص در چند سال گذشته با مشکلات متعددی مواجه شدند که در عدم استقبال، کاهش کیفیت و دلسردی فعالان این حوزه شده است. بروز این مشکلات ریشه در سیاست‌گذاری‌های وزارت علوم، مدیریت دانشگاه‌ها و نحوه فعالان انجمن‌های علمی دارد که به آنها می‌پردازیم.

ساختار قدیمی و برنامه‌های تکراری انجمن‌های علمی

یکی از موارد مهم در جذب مخاطب برای برنامه‌های فرهنگی، سیاسی یا علمی دانشگاه نوآوری و ایده‌های خلاق در فعالیت‌ها است. دبیر سابق انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه تهران در این‌باره گفت: شروع فعالیت انجمن‌های علمی سال ۱۳۷۸ است و متأسفانه بعد از گذشت ۲۰ سال همچنان با همان ساختار فعالیت‌ها ادامه دارد، حتی در نوع برگزاری برنامه‌ها نیز برای ۲۰ سال پیش است، متلاً می‌بینیم هر کدام از انجمن‌ها بازیدیه‌های هم، برگزاری کارگاه و… را دارند.خب این کارها با همان شیوه قدیمی تکراری است اما این تجربه را داشتیم که اگر در برنامه‌ها نوآوری بوده با استقبال زیادی از دانشجویان همراه شده است.

وی در ادامه گفت: دانشگاه در کشور ما از جامعه تأثیر می‌پذیرد،خب با نگاهی به سطح دغدغه‌های جامعه می‌توان دریافت که فضای سطحی‌نگر و سلب‌رئیتی‌سند شنیداند، همچنین خوراک فکری آنها در حد پیام‌های کوتاه تلگرام نزول پیدا کرده است.خب دانشجویان از همین محیط وارد دانشگاه می‌شوند پس نباید انتظار زیادی داشت که بخواهند به فعالیت‌های علمی روی بیاورند. ما آزاری دارم از دانشگاه تهران که کمتر از ۱۰ درصد دانشجویان در فعالیت‌های فرهنگی مشارکت دارند.

عدم شناخت دانشجویان از پتانسیل و ظرفیت فعالیت‌های دانشجویی

شاید بارها شما هم از دیگر دانشجویان یا اساتید خود این جمله را شنیده باشید: «وقتی خود را تلف نکنید این‌ها نون و آب نمی‌شود». یکی از دلایل کاهش استقبال از برنامه‌های انجمن‌های علمی عدم شناخت دانشجویان و حتی اساتید و مدرسین دانشگاه می‌کنند یا فعالیت در برنامه‌های دانشجویی است. اساتید که خیلی می‌توانند در بیش دانشجویان تأثیر بسزایی داشته باشند متأسفانه برخی از آنها با نگاه نادرست و صرف پژوهشی و تولید مقاله دانشجویان خود را از فعالیت در انجمن‌های علمی نهی می‌کنند که این خود جای آسیب‌شناسی است. این در حالی است دانشجویانی که در فعالیت‌های فرهنگی دانشگاه همکاری می‌کنند یا در نشریات قلم می‌زنند به دلیل کنشی که بین آنها با افراد مختلف و نگاه‌های مختلف دارند، یادگیری کارهای تیمی و مدیریت بحران باعث کسب مهارت‌های بیشتر نسبت به کلاس‌های درس می‌شوند بنابراین در آینده کاری خود نیز موفق‌تر هستند به‌طوری‌که نمونه‌های زیادی از مدیران کشوری، کارفرمایان، اساتید و… وجود دارد که علت موفقیت خود را فعالیت در برنامه‌های دانشجویی دانسته‌اند؛ اما دانشجویان زیادی نسبت به این دست از فعالیت‌ها یا شناخت ندارند یا بی‌توجه هستند. به عنوان مثال جشنواره حرکت و تیتیر فرصت خوبی برای دیده شدن استعداد دانشجویان فعال علمی است که حتی بسیاری از دانشجویان از آن بی‌خبر هستند.

سیاست‌گذاری‌های نامناسب و وزارت علوم

به نقل از آنا، دبیر اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی علوم دامی و صنایع غذایی کشور در این‌باره بیان کرد: ما هریمی متشکل از دانشگاه، صنعت و دولت داریم از ارتباط دانشگاه و صنعت و همچنین دولت و صنعت دو طرفه است اما ارتباط دانشگاه با دولت یک‌طرفه است آن هم محدود می‌شود به بودجه دادن دولت به دانشگاه درنتیجه ما نه در دولت می‌توانیم سهمیم باشیم که اظهارنظر کنیم، دانشمندان ما نیز در میزهای تصمیم‌گیری جایگاهی ندارند پس در نتیجه دانشگاه هم در تصمیم‌گیری دولت نقشی ندارد این باعث می‌شود وقتی در تصمیم‌گیری جایگاهی نداریم با صنعت هم در ارتباط نیستیم در نتیجه اشتغال دانشجویان و سرمایه‌گذاری‌های دوطرفه شکل نمی‌گیرد و در آخر باعث دلسردی بین دانشجویان می‌شود.

همچنین به‌علاوه بر مشکلات بودجه‌ای انجمن‌های علمی و در اولویت نبودن در وزارت علوم، یکی از اساسی‌ترین مشکلات فعالین این حوزه سیستم اداری قدیمی دانشگاه‌ها است که گاهی کسب مجوز برای برنامه را از برگزاری خود برنامه سخت‌تر می‌کند و در نهایت عاملی مهم در دلسردی دانشجویان برای فعالیت در انجمن‌های علمی شده است.

همین‌طور قرارگیری انجمن‌های علمی ذیل معاونت فرهنگی که اکثر نهادهای دانشجویی زیر نظر این معاونت است، خود مانعی برای رشد انجمن‌های علمی شده است چراکه در این صورت هم بودجه کمتری به انجمن‌های علمی اختصاص می‌یابد و هم به حاشیه می‌روند. لذا بهتر این است با توجه به اهمیت نقش آنها در توسعه و ترویج مبلغ ذیل معاونت علمی پژوهشی دانشگاه باشند.

قابل توجه اساتید حوزه و دانشگاه متشکل‌های دانشجویی، دانشجویان و طلاب محترم

«صفحه دانشگاه» از اخبار، بیانیه‌ها، مقالات، یادداشت‌ها و تحلیل‌های فرهنگی با سیاسی مرتبط با مقالات دانشجویی استقبال می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند فایل حروفچینی شده مطالب مدنظر خود را رایانامه Daneshgah.Kayhan@iran.ir با تمبر ۳۳۱۱۳۱۲۱ ارسال نموده و با برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۲۵۲۰۲۱۸۱ تماس حاصل نمایند.
دبھی است که «سرویس علمی روزنامه کیهان» در ویرایش، تلخیص، انتشار یا همه انتشار متون ارسالی، آزاد است.

داوطلبانی که در آزمون شرکت می‌کنند، شاهد پایین‌ترین میزان استقبال از کنکور کارشناسی ارشد هستیم.

با بررسی آزمون‌های این سال‌های کارشناسی ارشد به جرأت می‌توان کنکور کارشناسی ارشد ۹۹

را کم‌مقتضای‌ترین آزمون در این بازه زمانی دانست. البته عددهای حالی ماندن ظرفیت‌ها را یک بحران ی‌سا چالش در نظام آموزش عالی تلقی می‌کنند در حالی که دست‌اندرکاران این حوزه خود را برای روبرو شدن با افزایش صندلی‌های خالی از سوی

خلوتی صف کنکور کارشناسی ارشد!

وی البته دلیل دیگر کاهش استقبال از کنکور را که شاید نیاز به تحقیق بیشتر داشته باشد، مسئله اشتغال دانست و تأکید کرد که وقتی افراد متناسب با مقطع تحصیلی شغل مناسبی پیدا می‌کنند شاید تحصیل در مقطع بعدی را ادامه دهند.

طبق جدیدترین آمار موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی که در تابستان ۹۸ منتشر شد، در حال حاضر ۶۵۸ هزار و ۲۸۷ دانشجوی کارشناسی ارشد در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش